

Встановити істину

У прикордонному відомстві проблематикою розшуку військовослужбовців, місце знаходження яких не встановлено, займається спеціальна група. Про результати проведеної роботи ми поцікавилися в її очільника – заступника директора Департаменту персоналу – начальника управління роботи з персоналом генерал-майора Валерія Калужного.

4 стор.

Бої – в перервах між боями

Срібний призер кубка світу з бойового самбо серед клубів, бронзовий призер чемпіонату Європи, чемпіон світу за версією WCSF, переможець чемпіонату Європи – це далеко не повний перелік спортивних досягнень першого заступника начальника ВПС «Нижанковичі» Мостиського прикордонного загону капітана Федора Репкова.

6 стор.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 17 (5463)

1 ТРАВНЯ 2015 РОКУ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

Зазирнути з небес

Триває обстріл. Аби ухилитися від удару, підрозділу слід переміститися буквально на кілька кілометрів. Та чи правильно обрано напрямок, ніхто напевно не знає. Є розвіддані, але обстановка швидкоплинна. Що чекає на бійців: успіх маневру чи вірна смерть? Конче потрібна інформація про те, що коїться саме зараз, і саме у визначеному квадраті. Час вирішує все. За 10 хвилин може бути запізно... Літаки-безпілотники стали чи не ключовим компонентом сучасних військових операцій на Донбасі. Дрони мають змогу літати над театром воєнних дій, виконуючи зйомку місцевості та передаючи дані. Як це не прикро, для північного сусіда-агресора безпілотники – буденність, для нас же за дронами – майбутнє. Проте не таке вже й далеке.

Фото: Тетяна ФІЛІПЕНКО

5 стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло **1,426** млн. осіб > **362** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **538** осіб > з них **9** незаконних мігрантів

Вилучено **17** од. зброї > **65** од. боєприпасів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **40,57** млн. грн.

КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

■ Реабілітація для постраждалих в АТО

У Військово-медичному клінічному центрі професійної патології військовослужбовців Збройних Сил України, що в Ірпені, відбулося офіційне відкриття першого в Україні Центру психо-фізичної реабілітації для постраждалих в АТО. У ньому створено кабінети психо-фізичного впливу та психотерапії з використанням технології аудіовізуальної стимуляції, кабінет ерготерапії, де поранені бійці під керівництвом інструктора відновлюють звичні побутові функції, та кабінет інтерактивної мультимедійної системи реабілітації IREX, аналогів якій немає в усій Східній Європі. В основі проекту – досвід провідних північно-американських і європейських реабілітаційних центрів для ветеранів збройних конфліктів. Створення Центру стало можливим за підтримки благодійного проекту «Ангели охоронителі України», започаткованого Лігою українців Канади, яку очолює Леся Шимко, Медичної служби Штабу Національного спротиву та окремих волонтерів, що відгукнулися на прохання про технічну допомогу.

Олена ТАЩИЛІНА

■ Україна та Чилі стали ближче

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін та Посол Чилі в Україні за сумісництвом Хуан Едуардо Егігурен підписали Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Чилі про умови взаємних поїздок громадян. Відповідно до положень Угоди, якщо метою поїздки не є імміграція, постійне проживання або здійснення прибуткової діяльності, громадяни України зможуть без віз в'їжджати, проїжджати транзитом і перебувати на території Республіки Чилі максимальним терміном до 90 днів, а громадяни Республіки Чилі на території України – максимальним терміном до 90 днів упродовж 180 днів з дати першого в'їзду. Угода набуде чинності після завершення Сторонами відповідних внутрішньодержавних процедур.

Василь ДРОЗДОВ

■ Зброя наготові

Із початку АТО відремонтовано 23 тисячі 87 одиниць озброєння та військової техніки, а 41 одиницю – модернізовано на державних підприємствах. Про це на брифінгу в Українському кризовому медіа-центрі повідомила помічник міністра оборони України – прес-секретар полковник Вікторія Кушнір. «Лише протягом минулого тижня повернулися у стрій 42 одиниці ракетно-артилерійського озброєння, 35 одиниць бронетанкового озброєння та техніки, 194 автомобілі», – розповіла Вікторія Кушнір.

Петро ТАНЬКО

ПРІОРИТЕТИ

«Україна захищає європейські кордони»

Про це заявив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк в інтерв'ю одному з центральних телеканалів. Він підкреслив, що єдино правильний вихід із провокованого Росією складного геополітичного конфлікту – аби світ був об'єднаний в допомозі Україні, бо наша країна сьогодні допомагає Європі.

Кароліна КАРНАУХ

За словами Глави Уряду, зараз усі, хто залишився на тимчасово непідконтрольній українській владі території Донбасу «є персональними заручниками Володимира Путіна та його імперських амбіцій».

Арсеній Яценюк наголосив на необхідності виконання Росією Мінських домовленостей: «Приберіть своїх бандитів, зупиніть російську військову агресію і дайте людям можливість нормально жити. Собі та-

кож дайте можливість жити – зробіть Росію процвітаючою країною, а не агресором».

Проте, підкреслив він, Росія «не хоче виконувати Мінські домовленості»: «Якби вони хотіли виконувати «Мінськ», навіщо приганяти сотні нових танків, броньованої техніки, модернізоване озброєння і десятки тисяч натренованих російських терористів?»

«Зараз проблема лежить у тій площині, що ми хочемо миру, але змушені боротися за цей мир. І тому наш заклик до європейських партнерів і наших західних друзів – дайте нам можливість захистити нашу територію, дайте

нам можливість захистити нашу країну. Ми воюємо з ядерною державою», – наголосив Яценюк. При цьому він підкреслив, що Україна не звертається до західних партнерів надати наступальну зброю: «Дайте нам зброю для оборони держави, тому що ми обороняємо ваші кордони. Ми обороняємо сьогодні мир і спокій в Європейському Союзі».

«Ті, хто живе на заході Європейського Союзу, думають, що російські танки туди не дойдуть. Дай Бог. Ми також півтора року тому думали, що Росія ніколи не дозволить собі анексію Криму і військове вторгнення на терито-

рію Донецька та Луганська. Але є те, що є», – сказав він.

Арсеній Яценюк підкреслив, що у світі відбувається «складний геополітичний конфлікт, який провокується Росією»: «Єдино правильний вихід – це коли всі об'єднані в тому, щоб захистити мир і стабільність, й щоб допомогти Україні так, як ми сьогодні допомагаємо Європі та Європейському Союзу».

«Історія розставити все на свої місця. Не ми напали на Росію, Росія напала на нас. Історія відновить справедливість, і Росія повинна про це знати», – резюмував Глава Уряду.

НАША ІСТОРІЯ

Пам'ять – Перемозі, шана – ветеранам

Кабінет Міністрів України затвердив План заходів з відзначення 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни. Нинішнього року церемонія покладання вінків, квітів до пам'ятників і меморіалів воїнам-переможцям відбуватимуться двічі: 9 травня та 2 вересня.

Марина ГАВРИЛЬЧЕНКО

Планом передбачено, що 8 травня відбудеться меморіально-мистецька акція «Перша хвилина миру», а 9 травня – марш військових оркестрів і прийняття присяги новобранцями на вірність Батьківщині на території Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років». На заходи, присвячені пам'ятним датам історичних подій Другої світової війни, буде запрошено представників іноземних держав і дипломатичного корпусу, міжнародних організацій та української діаспори.

Протягом року Український інститут національної пам'яті спільно з МЗС проведуть інформування через закордонні дипломатичні установи України міжнародної спільноти, у тому числі у містах Берліні, Вашингтоні, Лондоні, Парижі, про зв'язки українського народу у Другій світовій війні, передбачивши проведення фотовиставок, лекцій та інших інформаційних заходів.

У вищих навчальних закладах відбудуться науково-практичні конференції,

присвячені 70-й річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-й річниці завершення Другої світової війни. У загальноосвітніх навчальних закладах проведуть уроки за участі ветеранів війни, учасників українського визвольного руху, жертв нацистських переслідувань та учасників АТО. У школах планується встановлення дошок пошани (стендів), присвячених пам'яті випускників, які загинули за незалежність і територіальну цілісність України, а також присвоєння цим навчальним закладам імен загиблих Героїв.

Також Український інститут національної пам'яті проведе низку наукових конференцій, присвячених історичним подіям Другої світової війни, ролі українського народу у визвольній боротьбі, його вагомому внеску в перемогу антигітлерівської коаліції, виставки фото- та архівних документів.

Крім того, протягом року проводитимуться урочистості з відзначення ювілеїв видатних земляків – героїв Другої світової війни. На відзнаку 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі буде виготовлено та запущено в обіг пам'ятну монету, поштову марку і конверт.

Окрім патріотично-виховних та дослідницько-пошукових заходів з вивчення історії участі України у Другій світовій війні, План передбачає проведення заходів із запобігання актам вандалізму та руйнування військових меморіалів, пам'ятників і місць поховань полеглих співвітчизників, торгівлі бойовими нагородами та іншими відзнаками часів Другої світової війни.

Також передбачено підвищення соціального захисту та медичного обслуговування ветеранів війни, учасників українського визвольного руху часів Другої світової війни, жертв нацистських переслідувань, нинішніх захисників Вітчизни і шанобливого ставлення до них.

Буде організовано показ художніх і документальних фільмів, присвячених подвигу українського народу у Другій світовій війні, виступи у засобах масової інформації учасників українського визвольного руху часів Другої світової війни.

УКРАЇНА-НАТО

Шлях на співпрацю

Днями у Штаб-квартирі НАТО в Брюсселі підписано Угоду про співробітництво у сфері підтримки між Кабінетом Міністрів України та Організацією НАТО з підтримки та постачання.

Сергій ПОЛІЩУК

Від української сторони за дорученням Кабінету Міністрів України Угоду підписав Глава Місії України при НАТО, Посол Ігор Долгов, від НАТО – Генеральний менеджер Агенції НАТО з підтримки та постачання Майк Лайден.

Підписання цієї міжнародної Угоди розширює нормативно-правові рамки практичного співробітництва з Альянсом, зокрема щодо реалізації новостворених Трастових фондів НАТО на підтримку України з фізичної реабілітації (протезування) військовослужбовців та з реформування систем логістики і стандартизації ЗС України.

Крім того, Угодою відкриваються широкі можливості для участі України в економічно вигідних багатонаціональних проектах Альянсу (партнерствах з підтримки тощо) з логістичного забезпечення військ, а також з питань розробки, виробництва, закупівель, модернізації, зберігання та утилізації предметів військового призначення.

ІНФРАСТРУКТУРА

Безпека і комфорт «Гнутового»

Незважаючи на постійні порушення проросійськими бойовиками умов перемир'я прикордонники продовжують облаштовувати контрольні пункти в'їзду/виїзду (КПВВ) на лінії розмежування. Зокрема, на околицях селища Гнутове, що на Донеччині, вартіві рубежу в тісній співпраці з представниками інших силових структур, а також органів місцевої влади докладають усіх зусиль, аби КПВВ «Гнутове» водночас був не лише надійним фільтром від сепаратистської зарази, що охопила сусідні території, але й став максимально комфортним для перетину місцевими мешканцями.

Сергій ЧЕРЕВАТИЙ,
фото Дмитра СЛИВНОГО

Як розповів перший заступник начальника загону — начальник штабу Донецького прикордонного загону полковник Юрій Ратніков для того, аби найближчим часом контрольний пункт почав працювати, як-то кажуть з повним сервісом, «зелені кашкети» до його розбудови та облаштування активно залучають представників місцевих органів влади, Збройних Сил, Національної гвардії, міліції, СБУ та необхідних комунальних служб. За результатами обстежень вищезгаданими органами території КПВВ та сервісної зони планується розробити документ, де будуть чітко визначені завдання конкретним посадовим особам, а також терміни їх виконання.

Голова Талаківської селищної ради, до складу якої, власне, і належить населений пункт Гнутове, Микола Красиков зазначив, що місце розташування КПВВ насправді не є ідеальним, проте запевняє, що все залежить від місцевої влади допоможе по максимуму втілити в життя. Так наприклад, Микола

Іванович пропонує вже в найближчому майбутньому облаштувати сервісну зону — автостоянки, туалети, місця, де б пасажирів чи водії мали змогу перекусити, а на випадок негоди голова сільради хоче встановити накриття. Та й розширити трасу, на думку очільника сільради, теж не буде зайвим, аби сильний потік транспорту не скупчувався в ході перевірки.

Місцевих жителів тут нараховують близько п'яти тисяч. Однак після нещодавніх обстрілів терористами сусідні школи розбиті, тож учні вимушені перетинати лінію розмежування, аби потрапити до місцевої школи. До того ж наближається літній сезон, коли на свої городні ділянки починають з'їжджати господарі з різних міст. Тож потік людей передбачається чималий. Та попри все, впевнений Микола Красиков, завдяки спільним зусиллям зовсім скоро прикордонники КПВВ «Гнутове» зможуть оформляти і людей, і транспортні засоби в комфортних для подорожуючих умовах. ■

ГАРЯЧІ БУДНІ

Донбас «порожняк» не жене

Співробітники Держприкордонслужби спільно з міліціонерами запобігли незаконній оборотці, в результаті якої зловмисники планували переправити через лінію розмежування понад 50 тонн металобрухту. Правоохоронці провели перевірку вагонів, які прибули на станцію «Красноармійськ» з Донецька. Як з'ясувалося, в одному з порожніх за документами напіввагонів, направлених на ремонт з території, підконтрольної терористам, знаходиться 54 000 кілограмів металобрухту. Крім того, оперативники встановили, що на станції призначення напіввагона, ремонт взагалі не здійснюється, а вагонне господарство відсутнє. На даний час співробітниками МВС проводяться оперативні заходи з перевірки походження контрабандного вантажу.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

«ЧистоТайд»? — Ні, «ЧистоМет»!

Громадянку України, котра перевозила метамфетамін, затримали прикордонники Херсонського загону у КПВВ «Чаплінка» на адмінмежі з Кримом. На 25-річну жительку Херсона вже чекали, адже інформація про можливе переміщення нею наркотичних засобів було отримано напередодні з оперативних джерел. Під час перевірки з'ясувалося, що винахідлива кримчанка замаскувала контрабанду під пральний порошок. Саме у непримітній пачці з-під популярного миючого засобу знайшли пакунок з 500 грамами речовини жовтого кольору — попередньо амфетаміном. Жінку передали співробітникам Каланчацького РВ УМВС для подальшої перевірки.

Людмила ТКАЧЕНКО

ЧЕМПІОНАТ ДПСУ

Змагалися гирьовики

У Національній академії ДПСУ імені Богдана Хмельницького пройшов Чемпіонат Державної прикордонної служби України з гирьового спорту. У змаганнях взяли участь 25 команд військових частин відомства.

Володимир ЗАХАРЧУК

Загалом на змагання прибуло 82 гирьовики. Перш ніж отримати «путівку» на чемпіонат, спортсмени змагалися у своїх військових частинах та регіональних управліннях за право представляти їх на першості.

Учасники чемпіонату вправлялися у підніманні гир на максимальну кількість разів у поштовху та ривку гирі за визначений проміжок часу.

Після напруженої безкомпромисної боротьби у загальнокомандному заліку перше місце посіла команда Західного регіонального управління, другу сходинку вибороли спортсмени Північного регіонального управління, а на третьому місці були посланці

Південного регіонального управління. Серед прикордонних загонів по групах перше місце посіли Чопський та Херсонський, друге — команда ОКПП «Київ» і Луцький загін, третє дісталось Кінологічному навчальному центру й Чернігівському прикордонному загону.

В особистому заліку у вагових категоріях перемогу святкували: до 60 кг — капітан Максим Вичавка; до 65 кг — сержант Валентин Житар; до 70 кг — солдат Василь Потокій; до 75 кг — капітан Василь Трачук; до 80 кг — підполковник Олег Рибак; до 90 кг — старший солдат Євген Швачко та більше 90 кг — солдат Василь Сердюк.

З гирями 24 кілограми: в категорії до 75 кг перемогу з результатом — 209 балів отримав сержант Микола Боговик, а понад 75 кг першим із результатом 317 балів був солдат Максим Олійник. ■

АЛЬМА-МАТЕР

Академічний плебісцит

Уперше з часу заснування Національної академії Державної прикордонної служби України в навчальному закладі відбулися вибори ректора. Нового керівника вишу з-поміж двох кандидатів обирали 443 виборці, серед яких — науково-педагогічний склад, представники від курсантів, студентів та інших структурних підрозділів академії.

Володимир ЗАХАРЧУК

Раніше ректор призначався наказом Голови Служби. Цього року нового керівника обирали шляхом таємного голосування. Голова виборчої комісії — начальник навчального відділу полковник Сергій Псьол зазначив, що голосували не всі. Дехто перебуває у відрядженнях, або виконує службові обов'язки на східному кордоні країни.

— Окрім науково-педагогічного складу проголосувало 15 відсотків курсантів і студентів і 10 відсотків — представників інших структурних підрозділів академії. Проводилося таємне голосування, потім у виборчу комісію надходили протоколи з офіційною

інформацією про обраних кандидатів. Курсанти та студенти самі висували своїх представників — пояснив Сергій Псьол.

Претендентами на посаду ректора стали полковники Олександр Андрощук та Олег Шинкарук. За останнього кандидата віддали свій голос 375 людей, що склало 93,3 відсотка виборців. Отже, академію впродовж п'яти років очолюватиме Олег Шинкарук.

— Ще до оголошення результатів було зрозуміло, що очолить прикордонну альма-матер людина гідна, адже обидва кандидати достойні зайняти цю посаду, — зазначила викладачка кафедри англійської мови Оксана Комарницька.

Курсанти очікують, що з новообраним ректором у них буде активна співпраця та взаєморозуміння.

— Ми плануємо проводити спільні конференції, щоб координувати роботу, адже ректор повинен чути усіх і своїми думками ділитися з курсантами та студентами, — прокоментувала своє бачення майбутнього голова курсантської ради Іванна Стельмашук.

Сам новообраний ректор академії Олег Шинкарук зазначив, що у його планах — підвищити рівень освіти у виші, забезпечити прозору роботу ректорату та сприяти всебічному розвитку навчального закладу. ■

До Москви зі «Шмайсером»

Під час оформлення потяга «Миколаїв — Москва», який прямував через залізничний пункт пропуску «Зернове», прикордонники спільно з митниками виявили автомат «МП40» та пістолет «Маузер». Під час перевірки в одному з вагонів спрацював службовий собака, натренований на пошук зброї. Невдовзі оглядова група виявила під кришкою системи опалювання два пакунки.

В одному з них знаходився пістолет-кулемет «МР40» (так званий «Шмайсер»), в іншому — пістолет «Маузер». Власник знахідки побажав залишитися невідомим. По даному факту поінформовано співробітників СБУ та МВС. Наразі з'ясууються обставини правопорушення та встановлюються особи, причетні до переміщення через кордон зброї.

Сергій ЯКИМЕЦЬ

Встановити істину

В одному з останніх номерів газети «Прикордонник України» надруковано матеріал «У пошуках відомого солдата» стосовно військовослужбовців Навчального центру, зниклих безвісти під час виходу з оточення спільної армійсько-прикордонної колони 7 серпня минулого року. Матеріал викликав певний резонанс серед читацької аудиторії. Тим більш, що тема пошуку зниклих безвісти українських воїнів після припинення активних бойових дій є досить актуальною. У прикордонному відомстві цією проблематикою активно займається спеціальна робоча група, яку очолює заступник директора Департаменту персоналу – начальник управління роботи з персоналом Адміністрації Держприкордонслужби генерал-майор Валерій Калюжний. Він, як ніхто інший, знає все про прикордонників, яких чекають вдома рідні, близькі та товариші по службі.

Інтерв'ю вів
Андрій КУЧЕРОВ

— На початку розмови хочу зазначити, що мова йтиме виключно про військовослужбовців, місцезнаходження яких не встановлено — передбачив перше запитання Валерій Олександрович. — На побутовому рівні їх називають зниклими безвісти, однак це неправильно — як з моральної, так і з юридичної точки зору. Такий статус можна отримати лише за рішенням суду. І ніяк інакше. Про це треба постійно пам'ятати.

— *Товаришу генерале, під час одного з відвідувань і нагородження поранених у Центральному клінічному госпіталі я був свідком, як між Вами та одним із одужуючих бійців зав'язалася жвава дискусія. Поранений прикордонник поставив питання стосовно свого товариша, якого після бою ніхто більше не бачив. Ви, в свою чергу, розповідали про комплекс заходів щодо пошуку саме цього прикордонника, наводили пояснення його побратимів, свідчення батьків і волонтерів. Відчуваюся, що ви порозумілись. Принаймні, настрій у пораненого бійця після спілкування піднявся...*

— Історія кожного прикордонника, місцезнаходження якого не встановлено — окрема справа, у якій превалюють драматичні подорожчів, але є й промінчики надії. Я пам'ятаю цю розмову з пораненим. Події, про які ми згадували, розгорнулися на початку серпня, коли наші колони, що відходили із займаних позицій, з нелюдяною жорстокістю методично розстрілювали бойовики з артилерійських систем залпового вогню, мінометів і стрілецької зброї.

Цьому хлопцю пощастило, він вижив. А свого товариша він впізнав на відео, яке після закінчення боїв, зняли сепаратисти, а згодом розмістили всю інформацію в Інтернеті. Бачили ці кадри і ми, і родичі, і ті, хто займається сьогодні пошуковою справою. Не маючи залізної витримки та сталевих нервів, дивитися таке важко. Але це «матеріал», з яким необхідно всім нам працювати. Якщо взяти саме цей випадок, то членам робочої групи вдалося знайти свідків, які пояснили, хто де сидів у кузові прикордонної машини, хто був за кермом і хто знаходився у кабіні. Дана справа, за нашою оцінкою, знаходиться на завершальній стадії. Найвірогідніше цей прикордонник загинув й ідентифікувати його можна буде лише за допомогою аналізу ДНК, який візьмуть у родичів. З ними ми також плідно працюємо

Крім того, від них ми отримуємо додаткову інформацію, котра допомагає нам у пошуку.

— *До речі, яким чином отримується інформація від родичів?*

— На кожному селекторному нараді, котра проходить щочетверга, запрошуються родичі прикордонників, місцезнаходження яких не встановлено. В залежності від місця проживання вони присутні на відеозв'язку у тих чи інших органах охорони держкордону. Це правило започатковано з першого засідання робочої групи і воно ніяким чином не порушується. Наша діяльність носить відкритий і прозорий характер: родичі мають право знати, чим займається група, які є новини, як перевіряється інформація, яку, в тому числі, надають і вони.

— *Валеріє Олександровичу, наведіть, будь ласка, один із останніх характерних прикладів щодо перевірки інформації, наданої родичами прикордонників?*

— На одній із останніх селекторних нарад родичами оприлюднено інформацію стосовно одного з військовослужбовців (прізвище з етичних причин не називаю) щодо можливого перебування в полоні так званого «Війська Донського», що у Красnodоні Луганської області. Ми звернулись із відповідним запитом та провели робочу зустріч з представниками «Міжвідомчого центру допомоги громадянам у питаннях звільнення полонених, заручників і віднайдення зниклих безвісти», яка діє при Службі безпеки України. Представники центру поінформували, що достовірними фактами про місце пере-

бування зазначеного військовослужбовця, на жаль, не володіють. Таку ж інформацію надав і представник громадської організації «Всеукраїнський союз Захисників Кордону Батьківської Землі» полковник запасу Олександр Лебідь. Окремо хочу відмітити активність молодіжної громадської організації «Київський клуб «Червона Зірка». Її представник Ігор Слюсар практично зроби́в дуже багато корисного для кількох наших прикордонників. До речі, він є і членом Громадської ради, яка діє в прикордонному відомстві.

Загалом ми налагодили робочі стосунки з «Офіцерським корпусом», яким керує Володимир Рубан, загальноукраїнською громадською організацією пошуковців спілки «Народна пам'ять», яку очолює Ярослав Жилкін та групою парламентарів Антитерористичного центру на чолі з Юрієм Тандітом. Іншими словами, ми використовуємо всі наявні джерела отримання та перевірки інформації.

— *Ви навели приклад щодо участі у пошуках прикордонників представника громадської організації. Поясніть, будь ласка, представники яких структур входять до складу робочої групи? І загалом — декілька слів про організацію роботи очолюваного Вами органу?*

— Робоча група щодо розшуку військовослужбовців-прикордонників офіційно почала свою роботу з 4 грудня 2014 року. Саме того дня керівник Служби підписав відповідний наказ. До складу групи увійшли представники Департаменту оперативної діяльності, окремого відділу власної

безпеки, управлiнь організації повсякденної діяльності, інформації, кадрового забезпечення, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції, а також управління охорони здоров'я. За згодою у роботі групи беруть участь: від комітету організації ветеранів Державної прикордонної служби України генерал-лейтенант у відставці Анатолій Макаров, Антоніна Птиця, яка керує відомчою Об'єднаною профспілковою організацією, а також згадана мною вище громадська організація «Всеукраїнський союз Захисників Кордону Батьківської Землі».

І нехай нікого не бентежить такий великий, на перший погляд, склад групи, адже комплекс заходів, який використовується, чималий. Наприклад, управління кадрового забезпечення здійснює контроль за переміщенням персоналу відомства і при необхідності може надати всю інформацію щодо побратимів розшукуваних або конкретних командирів підрозділів. Управління охорони здоров'я забезпечує оперативне інформування від закладів охорони здоров'я відповідного Міністерства щодо поранених, травмованих, перебування тіл загиблих або померлих у регіональних бюро судово-медичної експертизи. Управління міжнародного співробітництва та євроінтеграції уповноважене підтримувати взаємодію з МЗС України, дипломатичними представництвами, прикордонними представниками Росії з питань повернення військовослужбовців Держприкордонслужби, які, можливо, перебувають на їхній території. Нарешті необхідно дотримуватись юридичних норм законодавства щодо грошового забезпечення цієї категорії військовослужбовців і правил проходження ними служби. І зауважу, про що говорив на початку розмови: однакових історій щодо долі тих, ким ми займаємося, немає. А координує всю нашу діяльність директор Департаменту персоналу Адміністрації Держприкордонслужби генерал-майор Микола Нестеренко.

Таку ж роботу організують та проводять і на рівні регіональних управлiнь й органів прикордонного відомства.

— *Які важелі впливу є на «озброєній» робочій групі щодо добування або перевірки інформації у тих районах, де тимчасово відсутня українська влада?*

— У нашому розпорядженні — широкий спектр засобів не лише впливу, але й вирішення нелегких питань щодо встановлення перебування наших військовослужбовців. Однак більшість цієї роботи не носить характер публічності. Пов'язано це з тим, що бойовики розглядають питання пошуку українських військовослужбовців як власний бізнес. Свій «товар», чи то інформація, чи тіло загиблого вони прагнуть виторгувати з величезним для себе прибутком.

Проте на тимчасово окупованій території є патріотично налаштовані громадяни, які вважають своїм громадянським обов'язком нам допомагати. Крім того, під час роботи в зоні проведення антитерористичної операції груп офіцерів від Адміністрації Державної

прикордонної служби України та органів охорони державного кордону здійснюється опитування можливих свідків, встановлюються ймовірні місця утримання прикордонників. Якщо є можливість, нами встановлюються негласні контакти з тими, хто опинився «по ту сторону барикад». Можливо, це комусь і не сподобається з морального боку, але заради встановлення істини та розшуку наших героїв, ми йдемо й на такі кроки. За допомогою наших ветеранів налагоджуються робочі контакти з представниками ветеранських організацій прикордонних військ, які продовжують існувати на території, підконтрольній незаконним збройним формуванням.

— *Товаришу генерале, які практичні результати роботи групи?*

— З початку нашої роботи кількість військовослужбовців-прикордонників, доля яких невідома, стала меншою. У грудні минулого року таких було одиннадцять. Ідентифіковане тіло старшого прапорщика Присяжнюка Ігоря Васильовича, який проходив службу у Могилів-Подільському прикордонному загоні. Його як героя поховали на рідній Вінниччині.

Нещодавно суд встановив статус загиблого одному з матросів, якого так і не знайшли після атаки на наші катери 31 серпня минулого року в Азовському морі. Ми чекаємо офіційного судового рішення для прийняття надалі правових рішень.

У іншому випадку ми чекаємо на порівняльний аналіз ДНК останків і родичів одного з прикордонників. Сподіваємося, що ця процедура зможе встановити істину.

Є в нашій невдячній роботі й історії з позитивним завершенням. На початку року вдалося встановити місцезнаходження старшини Тищенко, військовослужбовця Сумського прикордонного загону. В'ячеслав Іванович незаконно утримувався бойовиками та перебував у полоні. Завдяки спільним зусиллям його вдалося визволити й повернути додому. Так що промінчики надії існують завжди.

Підсумовуючи нашу розмову хочу навести думку Голови Державної прикордонної служби, яку він висловив під час участі в першому засіданні робочої групи. Генерал-лейтенант Віктор Назаренко звертаючись до офіцерів і родичів наших прикордонників, зазначив, що як керівник відомства, може сприйняти лише один результат — кожен військовослужбовець має бути знайдений. Якщо він у полоні, то нехай повернеться додому, якщо, на превеликий жаль, загинув — тіло має бути доставлено рідним і близьким для достойного поховання як героя, котрий віддав своє життя за свободу й незалежність України.

— *Дякую за змістовні відповіді. ■*

Від автора. Під час розмови ми навмисно уникали конкретних прізвищ тих, на кому сконцентровано увагу робочої групи. Вважаємо, що підхід до розшуку однакових для всіх, незважаючи на посади, звання, віслюку років або місце проживання. Головне у цій роботі — результат, який залежить від комплексу використаних заходів, які у своїй більшості не розголошуються.

Зазирнути з небес

Триває обстріл. Аби ухилитися від удару, підрозділу слід переміститися буквально на кілька кілометрів. Та чи правильно обрано напрямок, ніхто напевно не знає. Є розвіддані, але обстановка швидкоплинна. Що чекає на бійців: успіх маневру чи вірна смерть? Конче потрібна інформація про те, що коїться саме зараз, і саме у визначеному квадраті. Час вирішує все. За 10 хвилин може бути запізно... Літаки-безпілотники стали чи не ключовим компонентом сучасних військових операцій на Донбасі. Дрони мають змогу літати над театром воєнних дій, виконуючи зйомку місцевості та передаючи дані. Як це не прикраса, для північного сусіда-агресора безпілотники – буденність, для нас же за дронами – майбутнє. Проте не таке вже й далеке.

Тетяна ФІЛІПЕНКО,
фото автора

У світлі останніх подій такою бажаною та втішною стала новина, що на базі Навчального центру підготовки молодших спеціалістів ДПСУ 20 квітня стартували курси операторів безпілотних літальних апаратів. Прикордонники у цьому сенсі стали піонерами серед силових структур нашої країни. Незабаром стануть дипломованими операторами дронів першопрохідці – курсанти початкового набору з усіх регіонів України. Звичайний курс з керування БПЛА триває не один місяць, проте в Оршанці навчання прискорене, бо такою екстерну потребує напружена обстановка в зоні військового конфлікту.

Безпілотні авіаційні комплекси – обладнання сучасне й вельми дороге, тож для роботи з ним необхідна якісна підготовка. Щоб керувати таким апаратом, фахівець насамперед має пройти віртуальні навчання, «налітавши» чимало годин на авіасимуляторі. В оршанському Центрі для цього створено клас, оснащений шістьма тренажерами для польотів, а у перспективі їх буде вісім. Допомогли у цьому, надавши безкоштовне обладнання, волонтери – представники ТОВ «Аквасервіс». Керівник компанії Олександр Юрков про поштовх до такого кроку зокрема зазначив: «Ми живемо у час новітніх технологій і розуміємо, що цей напрямок, певно, той вихід, який можемо запропонувати для уникнення людських смертей на війні. Техніка може зламатися, її можна втратити, але це не так боляче, аніж тоді, коли гинуть люди. Більш того, війна колись закінчиться, а ті навички, які отримуватимуть прикордонники, знадобляться їм і надалі для охорони рубежів».

Курсанти, які керують умовним польотом дрона, розповідають, що на моніторі все відповідає реальним умовам. До того ж такі авіасимулятори, як зазначає начальник авіаційного управління Адміністрації Держприкордонслужби генерал-майор Микола Тепан, необхідні, бо зменшують кількість невдалих польотів: «Треба відпрацювати моторні функції десятки годин.

інструктор Олександр Маломуж каже, щоб його відкалібрувати, треба мати певні знання. Спеціалістів, які «прописують» пульти, мало. Вишівських випускників такого профілю не існує. Людина повинна мати інженерний фах, а також любити цю професію. Такий собі симбіоз інженера-комп'ютерника і прихильника авіації в одній особі. «Апріорі не існує й універсального безпілотника, який, як багатьом здається, може акумулювати багато усіляких функцій. Залежно від поставленого завдання, апарат оснащується певною «начинкою». Якщо, наприклад, актуальним є моніторинг місцевості, акцент робиться на якісних камерах спостереження. За сорок хвилин польотного часу апарат може подолати близько 15 – 20 кілометрів і вдало виконати свою функцію. Бортова камера записує зображення, яке паралельно передається на монітор. На ньому при детальному розгляді чи стоп-кадрі можна виявити всі наземні об'єкти, навіть замасковані. Якщо, скажімо, необхідними є нічні вильоти, на борт безпілотника ставиться тепловізор».

Зараз навчання операторів БПЛА проводиться без вихідних, це експериментальний курс. Згодом схема навчання операторів дронів, можливо, коригуватиметься, адже доволі проблематично стисло викласти чималий обсяг інформації. Тим більше, курсантам складно засвоїти його на швидку.

«Надалі це будуть постійно діючі курси. Ми маємо програму розвитку системи повітряного моніторингу з використанням безпілотних літальних апаратів. Вона

Вже нинішнього року влітку на озброєння прикордонних підрозділів мають надійти БПЛА, завдяки яким стане можливим підвищити якість охорони рубежу, своєчасно відреагувати на посягання агресора та ефективно протидіяти діяльності диверсійно-розвідувальних груп.

«Ми розуміємо роль і важливість розвитку безпілотної авіації, тому дві третини коштів, виділених для прикордонної авіації, використовуємо саме на закупівлю безпілотників. На жаль, раніше в Україні не було цілісного виробництва готової продукції, яка відповідає б прикордонним потребам. Сьогодні у виробників практично готовий цикл зі створення різних типів літальних апаратів. Наразі Держприкордонслужба перебуває в процесі тендеру із закупівлі цих безпілотників. Передусім масовими для підрозділів стануть апарати із гарантованим ресурсом одна година польоту. Вони «працюватимуть» вдень і вночі та дозволять, як мінімум, із двох каналів – тепловізійного та відео – розвідати, зафіксувати, ідентифікувати порушника», – розповідає генерал-майор Микола Тепан.

Курсанти вже дечого навчилися, але щоб стати справжніми фахівцями безпілотної авіації їм об'єктивно треба ще навчатися й навчатися. Знання, отримані на курсах операторів дронів, мають надію військові, котрі зібралися з усього українського кордону, істотно допоможуть у службі. Після завершення навчання на хлопців чекають іспити, потім вони повернуться до місць несення служби. Вони готові до того, що їм, можливо, доведеться застосувати набуті знання і в зоні АТО.

Завдячуючи нашим благодійникам є така програма. І, дай Боже, авіаційна техніка, яка потрапить у руки майбутніх операторів, буде надійно використовуватися».

Навички пілотування прикордонники проходять поетапно. Після засвоєння теоретичної частини майбутні спеціалісти вчаться керувати апаратами на полігоні. Попервах їм досить складно опанувати дрона. Та їм допомагають досвідчені інструктори – фанати своєї справи. До речі, вони захоплюються авіамоделюванням з дитинства і радо діляться своїм досвідом на благо людей. «У навчальному класі є три апарати, є безпілотники і на полігонах. Усе літає, працює і діє», – розповідає викладач-інструктор безпілотної авіації Олександр Маломуж.

Для прикладу викладач старший лейтенант Максим Рижов запускає невеликий квадрокоптер і розповідає про його оснащення: «Акумуляторна батарея, безпосередньо самі двигуни з пропелерами та відеокамера. Остання – найголовніший елемент безпілотника. За хорошої погоди квадрокоптер літає близько чверті години. А відлетіти може майже на півкілометра. Та цей радіус дії можна збільшити у п'ятеро. А втратити зв'язок із дроном – не біда. Він повертається на місце запуску».

До речі, досить складно запрограмувати пульт для дрона. З цього приводу

передбачає закупівлю достатньої кількості такої техніки. Тому потреба в цих курсах не зникне», – розповідає старший офіцер з експлуатації радіоелектронного устаткування – інспектор інженерно-авіаційного відділу Адміністрації Держприкордонслужби підполковник Юрій Паршуков.

У прикордонному відомстві сучасні засоби для ведення розвідки і спостереження за об'єктами здатні зумовити набагато більшу ефективність всіх дій. Тому вочевидь їх потрібно активніше залучати, щоб вони служили і були корисними.

Бої – в перервах між боями

Срібний призер кубка світу з бойового самбо серед клубів, бронзовий призер чемпіонату Європи, чемпіон світу за версією WCSF, переможець чемпіонату Європи, майстер спорту міжнародного класу – це далеко не повний перелік спортивних досягнень першого заступника начальника ВПС «Нижанковичі» Мостиського прикордонного загону капітана Федора Репкова.

Іван ГАЛКІН

Військову службу він розпочав 2005 року, вступивши до прикордонного вишу. На запитання чому обрав кар'єру саме військового, відповідає просто: «Маючи за приклад батька – офіцера запасу – довго не вагався ким треба стати в житті. До речі, його молодший брат Олег також вартує на охороні державного рубежу – обіймає посаду першого заступника начальника впс у Львівському прикордонному загоні.

Родом Федір із міста Новоград-Волинський, що на Житомирщині. Ще з дитинства, маючи відмінні фізичні задатки, спочатку як захоплення, а пізніше більш професійно почав займатися спортом. Подоброму усміхаючись, він додає, що за порадою батька стосовно фізичного виховання йому особливо вибирати не доводилося. У сьомому класі, у вільний від уроків час, Федір розпочав тренуватися у секції вільної боротьби. Тож коли вступив до прикордонної академії, став «своїм» на кафедрі фізичного виховання та спорту і вже професійно займався рукопашним боєм і самбо. Згодом захистив звання кандидата в майстри спорту та здобув перемогу з рукопашного бою на першості відомства «зелених кашкетів».

Отримавши офіцерське звання, спортивну кар'єру молодий лейтенант не полишив. Незважаючи на службову завантаженість на кордоні, кожну вільну хвилину перший заступник начальника мобільної прикордонної застави «Мукачєво», аби не втратити спортивну форму, присвячував тренуванням. 2013 року Федір Репков взяв участь у XIX чемпіонаті світу з бойового самбо, що проходив у Москві. Там, на останніх секундах, майже одночасно з ударом гонга, він провів майстерний кидок і вирвав перемогу в росіянина, ставши чемпіоном світу у ваговій категорії понад 90 кілограмів. Про ті змагання Федір згадує, як про тріумфальний марш нашої збірної, котра вперше в історії завоювала три

золотих медалі й у командному заліку посіла 2 місце.

Коли на сході України бойовики створили загрозливу обстановку, Федір Репков наприкінці травня 2014 року вибув у зону АТО, очоливши один із екіпажів БТР окремої тактичної групи ЗхРУ. Основним завданням його ланки були супровід і прикриття військових колон, розвідувально-пошукові вилазки та служба на блокпостах. Довелося йому брати участь і в боях у районі Савур-Могили та при обороні пункту пропуску «Маринівка».

Про службу в зоні АТО Федір розповідає неохоче, хоч і пережив там усього: і обстріли, і «котли», і більше місяця перебував в оточенні, з якого проривався самотужки.

Останнє і запам'яталося чи не найбільше, коли втретє виходив разом із екіпажем з оточення в районі «Маринівки». На той час через постійні обстріли зв'язок із командуванням було втрачено, а бойову машину підбито ворогом. Водій БТРа зробив тоді неможливе – з одним робочим двигуном, без працюючих гальм і гідравлічної системи, разом з екіпажем та ввіреними військовослужбовцями, вони зуміли вискочити з оточення. Федір і понині пам'ятає шире та радісне здивування командира під час його рапорту про успішне виконання бойового завдання та повернення у прикордонний стрій.

Сумлінну службу на Донбасі капітана Репкова відзначено державною нагородою – медаллю «За військову службу Україні».

Повернувшись додому наприкінці серпня, він ледве встиг провести чергову відпустку і без підготовки прийняв новий

виклик – взяв участь у спортивній першості Європи з бойового самбо. На змаганнях, що проходили в Ужгороді, капітан Федір Репков на одному диханні переміг чотирьох супротивників і знову здобув перемогу, підтвердивши почесний перший номер збірної України з бойового самбо.

Надалі офіцер отримав призначення на вишу, займаній раніше, посаду у Мостиському прикордонному загоні. На ній він, за відгуками командування загону та регіонального управління, зарекомендував себе з найкращого боку.

На запитання, що для нього головніше – спортивні досягнення чи офіцерська кар'єра, капітан, посміхаючись, відповідає, що, звичайно ж, прикордонна служба. Самбо для нього є чоловічим захопленням, яке лише зміцнює його готовність зразково виконувати завдання з охорони та захисту державного кордону.

ДОЛІ ЛЮДСЬКІ

Я тепер під «ДНР»

Погожого весняного дня вона сидить на лаві неподалік від довготривалої оборонної точки на КПВВ «Гнутове» в очікуванні свого брата. Він саме має приїхати отримати перепустку й заодно забрати її до рідного Красноармійського. Всі її діти й онуки живуть у Маріуполі. Дітвору до бабусі тепер не відпускають, боячись обстрілів, а їй вже байдуже. Вона збирається та їде, незважаючи на іноді багатогодинні очікування на блокпостах, попри те, що часом доводиться доїжджати до сусіднього з блокпостом села, а далі йти пішки. Вона їде, бо не може уявити свого життя без своїх рідних, а ще...

Дмитро СЛИВНИЙ,
фото автора

Мимоволі сідаю поруч, аби трішки перепочити від біганини з фотокамерою по позиціях охоронців кордону, хоч-не-хоч підводжусь, почувши відлуння вибуху за декілька кілометрів від КПВВ. Вона ж – цілковитий спокій, але привід для обговорення з'являється сам собою.

– Я вже не боюся, – розповідає Галина Олександрівна, – оце саме повертаюся із похорону. Поховала в Маріуполі одного зі своїх братів, царство йому небесне. Сумно... Мабуть більше від того, що всі мої родичі, які пішли з життя раніше, навряд чи витримали б увесь той безлад, що коїться тепер.

– *Дивуюсь Вашій щирій українській мові.*

– А що ж тут дивного, – продовжує бабуся, – я все життя прожила у своєму рідному селі, яке споконвіку було українським. А коли після Великої Вітчизняної прийшли переселенці з Галичини, їх

тоді навмисне перевозили, бо границю рівняли, то й взагалі все перемішалося. Всі переженілися, породичалися, і вже хіба десь спересердя куми, полаявшись за якусь дрібницю, могли сказати одному: «От же ж ти западенець!», а той йому у відповідь: «А ти москаль!». А наступного ранку як ні в чому не було – йшли разом у поле працювати, забувши про вчорашнє. Мій батько все життя працював трактористом, у нього напарник був із заходу, так коли батько помер, то той кілька днів за ним плакав, такими вони були друзями. А тепер що? Хто його оце так придумав, якісь бандерівці. Та ми з тими бандерівцями вік прожили у мирі й злагоді. А скільки воно вже життів оце все забрало, скільки серед них молодих, що їм би ще жити і жити. Тільки те й роблять, то одні по других стріляють, а ті тоді їм у відповідь, а ми тільки й ховаємося як можемо. А незручності які, хіба вже нам з нашим здоров'ям таке переживати?

– *А із грішми як, із продуктами?*

– Дуже вже ми втомилися від усіх цих блокпостів, від цих перепусток, щоб їх

зробить, треба було їхати в Маріуполь, а як з цими електронними буде? Може, трохи скоріше, бачите, які черги машин стоять? Пенсії довго не платили, довелось їхати до дітей оформляти пенсію, банкомати у нас ніякі не працюють. Для того, щоб зняти, теж треба їхати через блокпости. У нас дехто вже оформив пенсії в рублях.

– *Більші, ніж українські?*

– Та які там більші?! Такі ж самі, тільки по курсу один до двох. Як була у тебе тисяча, то тепер стало дві в рублях. Так і в магазинах пишуть – ціна 10 гривень або 20 рублів. А ціни піднялися непомірно. Адже постачальників не пускають у зону АТО і в нас ціни втричі дорожчі, ніж у Маріуполі. Як тут картопля 3,80 коштує, а в нас вона по 10. Як тут цукор по 11, а в нас – 18, а був і 35 гривень. А пенсія яка була, така і є.

– *На російську не хотіли перейти, щоб хоч не їздити туди–сюди?*

– А нащо воно мені? Я все життя в Україні прожила, мої батьки в Україні прожили, мої діди, мої прадіди. І як мені не їздити, як у мене всі діти й онуки в Маріуполі. І знаєте, хто б там що не казав, я у своєму селі Росію не бачила, я вже стара, мені нема від кого що ховати, чи кому щось брехати, але Росії не бачила. У нас піврайону пішли у «ДНР», бо сиділи собі без роботи тому й пішли. А хто його придумав, щоб один в одного стрілять? Я думаю що все це штучне, ніколи тієї вороженечі не було. Я вам бажаю, діти мої, щоб поскоріше навели ви тут порядок і щоб вся оця війна скінчилася.

За кілька хвилин ми розійшлися по різні боки лінії розмежування...

ВОЇНУ НА ЗАМІТКУ

Ольга МІРОШНИЧЕНКО

Як відомо, терорист — істота жорстока та небезпечна. Зазвичай він уміло маскується під законослухняного громадянина і у великій юрбі розпізнати його важко. Однак, як і будь-який індивід, терорист має специфічні риси, проаналізувавши які, можна спочатку вивести його на чисту воду, а потім обережно нейтралізувати. Саме цим вже доволі давно займаються фахівці у багатьох країнах з високим рівнем потенційної загрози тероризму. Віднедавна до цього сумного списку потрапила й Україна. Це змусило правоохоронні органи та військові формування шукати нові підходи, аби максимально забезпечити громадян від можливих терактів. Одним з таких підходів є профілювання ризиків, тобто, здатність виявляти джерело можливої небезпеки за сукупністю певних ознак, які ще називають показниками індикаторів ризику. Аби серед сотень людей розпізнати небезпечного суб'єкта, потрібно не лише бездоганно володіти знаннями про особливості потенційного злочинця (вік, національність, мова, особливості маршруту, документів та зовнішнього вигляду тощо), а й знати специфіку його поведінки та вміти спрогнозувати, як він діятиме в момент затримання.

Принагідно зазначимо, що профілювання ризиків прикордонне відомство досить успішно практикує вже понад шість років. Прикордонники були одними з перших у нашій країні, хто за підтримки міжнародних організацій запровадив дану систему в оперативно-службовій діяльності. Ця робота належить до компетенції управління аналізу ризиків Департаменту аналізу та оцінки інформації. Кожні три місяці експерти переглядають вже існуючі профілі, встановлюють, наскільки вони актуальні та за потреби запроваджують нові. Усі напрацювання направляються безпосередньо у прикордонні органи та підрозділи і надалі використовуються в роботі як у пунктах пропуску, так і поза ними.

Показником ефективності цього напрямку є статистика затримань відомства. Зокрема, 2014 року використовувалося 182 профілі ризиків. Для порівняння, у 2013 — 178. За результатами їх застосування затримано 143 незаконних мігранти, виявлено майже триста підроблених і чужих документів, 303 кілограми наркотиків, 705 одиниць зброї та майже чотири тисячі боєприпасів. Крім цього, прикордонники вилучили контрабандних товарів більш ніж на сто мільйонів гривень.

Та повернемося до теми тероризму. У зв'язку з військовими діями на сході країни прикордонними фахівцями розроблено та запроваджено два нові профілі ризиків, спрямованих безпосередньо на протидію переміщенню через кордон осіб, причетних до терористичної та екстремістської діяльності, а також незаконному перевезенню зброї, боєприпасів, вибухових речовин і

засобів терору. Як результат, до кінця 2014 року прикордонники відмовили у пропуску майже 15 тисячам осіб, які могли залучитися до дестабілізації ситуації в Україні. Ще 156 іноземних громадян, причетних до екстремістських дій, затримано та передано взаємодіючим органам.

«Найвірогіднішими цілями терористичних атак є місця масового перебування людей і об'єкти підвищеної небезпеки, що може призвести до значної

Зазвичай терорист намагається не виділятися серед оточуючих, тому контрольним службам рекомендують приділяти увагу зовнішнім психофізичним проявам його намірів, зокрема жестам, позам, міміці та особливостям мови. Саме така невербальна інформація найбільш точно показує справжні емоції та бажання людини. (Тим, хто не довіряє такому підходу, варто переглянути популярний американський серіал «Теорія брехні»).

як правило, не бажає відповідати на запитання та намагається усіляко уникати прямого контакту.

Третій, наразі найбільш розповсюджений тип, — **терорист-«патріот»**. Він свідомо йде на злочин, фанатично відданий своїм ідеям, вкрай підозрілий, холоднокровний, упевнений у власних силах, перебуває у постійній готовності до дій. При випадковому контакті — запальний і агресивний. Відзначається цинізмом і зверхністю. Помітні прояви

за цими показниками 13 листопада минулого року в пункті пропуску «Гоптівка» на Харківщині було виявлено громадянина РФ, який їхав автобусом «Москва—Донецьк», щоб послужити танкістом на боці «ДНР».

Інший психотип — **терорист «мимоволі»** — має похмурий погляд. У нього помітно поганий настрій, загальмовані рухи та невиразна жестикуляція. Він мовчазний, заглиблений у власні думки та байдужий до оточуючих. Під час розмови уникає зорового контакту очей. Перед відповіддю можуть бути довгі паузи. Двоє таких осіб затримано в КПВВ «Чонгар» на адміністративному кордоні з Кримом. Це громадяни України, які брали участь у штурмі військової частини в Маріуполі та намагались уникнути покарання, вихавши до АРК.

І нарешті — **«терорист-маніяк»**. Найчастіше це одинак, який має психічні розлади. Характерні ознаки такої особи — замкнутість, неврівноваженість, різкі зміни настрою, дратівливість, агресивність, істеричність, намагання справити враження. При спробі затримання, як правило, не чинить опору.

Окремо слід розповісти про особливості терориста-смертника, який не входить до переліку психотипів у зазначеній класифікації, однак є найбільш небезпечним, оскільки заздалегідь готовий до самогубства. Як показує практика, такими «камікадзе» можуть бути чоловіки, жінки і навіть діти. Це переважно молоді люди 18 — 35 років будь-якої національності. Терорист-смертник боїться, що його затримання не дасть можливості здійснити теракт. Зовнішніми ознаками такого страху є бліде або почервоніле обличчя, похмурий погляд, спітнілі руки, скуті рухи та тремтіння кінцівок. На запитання відповідає неохоче, монотонно з тривалими паузами, іноді плутано та непослідовно. Терориста-смертника спантеличують питання стосовно майбутніх планів, адже у нього немає майбутнього. Показовим прикладом його дій може слугувати вибух у пункті пропуску «Бачівськ», що стався 2013 року. Тоді терорист-смертник, який в'їхав з Росії, підірвав гранату, поранивши двох прикордонників.

Та попри відмінності у всіх типів терористів, за винятком «зомбі», є декілька спільних рис. Це перебування в постійному психоемоційному стресі, помітне хвилювання, підозрілість і недовіра до оточуючих. Це найперші ознаки, на які потрібно звернути увагу.

І наостанок. Якщо у пункті пропуску, КПВВ, чи в прикордонному регіоні ви помітили підозрілу особу, ні в якому разі не намагайтеся дати зрозуміти, що вона вас зацікавила, а тим більше — спробувати затримати, адже будь-які необережні дії можуть призвести до трагедії. Прикордонники радять зберігати спокій і за найпершої можливості повідомити про потенційного терориста посадовій особі, яка перебуває найближче до вас, або зателефонувати до правоохоронних органів. ■

Як розпізнати терориста

Ще не так давно слово «терорист» видавалося пересічному українцю такою собі абстракцією, далекою від звичних реалій. Знавіснілі агенти «Аль-Каїди» тинялися десь там, за тисячі кілометрів. Вони спрямовували літаки на «башти-близнюки» та Пентагон, підривали сотнями мирних жителів у Багдаді. Все це сприймалося з острахом і співчуттям, та все ж без належного розуміння, наскільки небезпечним для усього світу є тероризм. І справді: які там бойовики в благодатній Україні? Однак на початку минулого року ми всі раптом усвідомили, що отримали власний аналог «Аль-Каїди». З того часу поняття «тероризм», «терорист» та «антитерористична операція» непрохано увійшли в наше життя.

кількості людських жертв, — розповіла головний експерт з питань профілювання ризиків Анастасія Марчук. — Найбільший рівень загрози слід очікувати в пунктах пропуску для повітряного та автомобільного сполучення, адже тут набагато легше непомітно встановити вибухівку чи просочитися цілою групою й захопити заручників. Тому випереджувальні заходи з недопущення таких злочинів та своєчасне виявлення осіб, причетних до терористичних актів, є на сьогодні першочерговим завданням усіх правоохоронних органів, зокрема й прикордонників».

Ми не будемо розкривати всі тонкощі роботи посадових осіб Держприкордонслужби, які працюють за профілями ризиків, щоб не «засвічувати» їх для організаторів і кураторів груп, що формуються по той бік лінії розмежування та на території Росії. Розповімо лише про окремі моменти, які варто знати, аби розуміти реальний рівень загрози та як її уникнути.

Прикордонні аналітики у своїй роботі використовують одну із загальновідомих класифікацій типів терористів.

Перший тип — **терорист-«зомбі»**. Перед завданням його «програмують» за допомогою різноманітних медичних препаратів, наркотиків чи гіпнозу і дають установку на конкретну дію. Особливості терориста-«зомбі»: байдуже обличчя, відсутній погляд, монотонні рухи, невиразна жестикуляція, уникнення контактів з іншими людьми. При спробі затримання чи додатковій перевірці він зазвичай виглядає розгубленим, шукає сторонньої підтримки, виявляє неспокій та тривогу. При цьому особливу увагу слід звернути на те, що він може бути запрограмованим на самоліквідацію.

По-іншому поводить себе **терорист-«месник»**. Його можна визначити за показовою байдужістю та високим рівнем самоконтролю. Однак під час бесіди він може відреагувати неадекватно і навіть агресивно. Така особа,

емоційного напруження й ворожості. На питання відповідає різко після короткої паузи. Спроби знешкодити «патріота» можуть призвести до непередбачуваних наслідків. Такими терористами «за ідею» можна вважати затриману на ділянці відділу «Мілове» Луганського загону групу громадян України, Латвії та РФ. Усі вони прибули для агітації серед населення у місті Краматорськ та взаємодії з незаконними збройними формуваннями.

Варто виділити так званого **терориста «за гроші»**. У нього немає ідейних переконань, тож він цілком байдужий до оточуючих. Психоемоційний стан характеризується внутрішнім напруженням, яке різко зростає при загрозі бути розкритим. Зовнішні прояви: метушливість, постійна зміна пози, знервованість. При спробі затримання у нього може змінитися колір обличчя, він пітніє, часто моргає, покашлює, облизує губи та ковтає слину. Надмірне збудження може призвести до нервового зриву. Саме

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Дружина Олена, донечка Мар'яна, а також батьки Михайло Васильович і Євгенія Йосипівна щиро вітають із Днем народження заступника коменданта – начальника відділу персоналу Окремої комендатури охорони і забезпечення майора **МЕЛЕШКА Олександра Михайловича!**

Бажаєм здоров'я, добра, довголіття,
Хай вистачить щастя на ціле століття!
Хай скрізь буде лад – на роботі в сім'ї,
І радість на серці, і хліб на столі!
Нехай добро щоднини прибуває,
Як струмись чистотою, джерельної води,
Хай зло далекими стежками обминає,
А радість поруч йде в житті завжди!

Персонал Головного центру зв'язку, автоматизації та захисту інформації вітає заступника начальника Головного центру з персоналу – начальника відділу персоналу підполковника **ШУМСЬКУ Ірину Володимирівну** з народженням синочка і бажає виростити його гідним захисником Вітчизни та спадкоємцем прикордонних традицій!

Із народженням синочка
Вас вітаємо ми щиро!
Хай росте здоровим, сильним,
Добрим, мудрим і вродливим!
Хай прославить він родину,
Радує батьків з роками.
Хай найкращим буде сином.
Ми радієм разом з Вами!

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 22 квітня 2015 року №338-ос
по Адміністрації Державної прикордонної служби України

полковник
підполковнику **ПОЛУДЕНКУ Ігорю Євгеновичу**
капітан 2 рангу
капітану 3 рангу **МОРОЗУ Андрію Володимировичу**
по 1-му окремому відділу капітального будівництва ДПСУ

полковник
підполковнику **ЦАЛКУ Володимиру Йосиповичу**

від 25 квітня 2015 року №345-ос
по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
полковник
підполковнику **СОЛОВ'Ю Володимиру Олександровичу**
Управління кадрів АДПСУ

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

Переможна поезія фронту

У столичному Будинку учителя відбулося нагородження переможців літературного конкурсу «Смолокип». Лауреатом «Спеціальної премії» поетичних «змагань» став офіцер оперативно-військового відділу «Краматорськ» капітан **Володимир Патола** зі своєю збіркою «Грань». Назву книги він пояснює так: людина, яка потрапляє на «грань», показує себе справжньою.

Мирослав СМОЛЬНИЦЬКИЙ

З 1993 року видавництво «Смолокип» проводить конкурси для українських літераторів. Брати участь в них може кожен бажаючий автор, котрий ще не став переможцем цих авторських «перегонів». Організатори приймають поетичні, прозові, драматичні твори на будь-яку тему, а також художні доробки для дітей, написані українською мовою, які не публікувались раніше. Видавництво передає журі рукописи без зазначення авторства, що унеможливило надання комусь з учасників переваги. Переможці конкурсу отримують цінні подарунки та головним призом стає право безкоштовно надрукуватися видавництвом «Смолокип».

«З корабля на бал» — так можна назвати прибуття прикордонника на нагородження переможців конкурсу. Адже вже тривалий час він проходить службу в «гарячих точках» Донбасу. Капітан Володимир Патола до початку АТО служив в аеропорту «Бориспіль», однак як тільки ситуація загострилась, одним із перших виявив бажання відправитися в зону бойових дій.

— Хотілося виконувати своє пряме військове призначення — захищати Батьківщину, — коментує своє рішення їхати на війну прикордонний поет.

Перебування в зоні бойових зіткнень, братерські стосунки у військовому колективі та спільна ненависть до ворога не могли не залишити свій відбиток на творчості Володимира. Тому значна частина збірки «Грань» присвячена саме воєнній тематиці.

— Товариші з задоволенням читають мої вірші, бо все, що написано з душею і для душі, викликає позитив, — говорить прикордонник.

В умовах бойових дій, коли кожен відповідає не лише за своє життя, а й за життя своїх побратимів, чи не найголовнішою зброєю є бойовий дух бійців. За словами товаришів автора «Грані», фронтові вірші, відзеркалюючи бойові реалії воїнів, підтримують бойовий дух прикордонників і мотивують бійців до перемоги.

Після нагородження новоспечений лауреат щиро подякував організаторам конкурсу. На завершення Володимир Патола пообіцяв продовжувати творити.

Кілька примірників «Грані», безперечно, відправляться до зони АТО — місця, що надихнуло прикордонного митця написати вірші, що врешті стали переможними.

БОГОУГОДНА СПРАВА

Постане храм на цьому місці

Дмитро ЮМШАНОВ

28 квітня 2015 року за ініціативи керівництва Державної прикордонної служби України та духовенства Української православної церкви Київського патріархату на території військового містечка у Бортничих відбулися урочистості з нагоди освячення та закладення капсули у фундамент майбутньої каплиці

Святого Георгія-Переможця. Слід зазначити, що військовослужбовці Окремої комендатури охорони і забезпечення та 10-го мобільного прикордонного загону, які беруть безпосередню участь в будівництві храму, поставили перед собою досить амбітну ціль. Адже завершення будівництва каплиці та її офіційне освячення планується вже на 25 травня 2015 року. Причому обряд здійснюватиме особисто Патріарх Київський та всієї Руси-України Філарет.

ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ

* * *

Ти спопелив мою країну,
Забрав частину, та не дух.
Намалював свої орбіти
З шухляди витягнув хомут.
Закинув клешні, наче жала,
Смакуєш трунок, нівеччи тіла.
Паралізований духовно,
Малюєш контури життя.
В тенетах мрій, еквівалент довіри
На грані падає нулю.
Твоє надмірне царювання
Згорить кометою вогню.
Безмежність в нас, нові вершини
Пророчать прадіди сторіч.
На н'єдесталі — Україна
Свобода гідності облич.

Світлана САВЧУК
Донецький прикордонний загін

Світлана Савчук народилася на Тернопільщині. Після закінчення факультету філології та журналістики Кіровоградського державного педуніверситету 2013 року розпочала службу у Львівському прикордонному загоні — спочатку на ВПС «Грушів», потім на ВПС «Павловичі». Згодом виявила бажання проходити службу в зоні АТО, адже вважає, що людина, яка прийняла військову присягу, повинна прагнути бути на передньому краї. Нині виконує завдання в управлінні Донецького загону.

У вільний від прикордонних обов'язків час сержант Світлана Савчук пише вірші — патріотичні та лірику.

Без кордону немає держави

Без кордону немає держави,
Так було, так буде і так є.
Здобували в боях її славу
Прикордонники — вірні сини.

Перші ворога тут зустрічали,
Воювали із ним до кінця.
Навіть в меншості не відступали
Їхні мужні, відважні серця.

Батьківщину безмірно любили,
Відавали за неї життя.
В битвах грізних не раз боронили
Її світле, без війн, майбуття.

Відстояли кордони священні,
Подолали усіх ворогів,
Прославляють кашкети зелені
Гідність, честь до сьогоднішніх днів.

Тут нащадки козацького роду
Свою службу сумлінно несуть.
Шану, вдячність здобули народу,
Бо мир, спокій завжди стережуть.

Микола ФЛІНТА

Повертайтеся, синочки!

Повертайтеся, синочки,
З перемогою, з добром.
Ждуть дружини, мами й дочки,
На Волині й за Дніпром.

Не дозвольте на шматочки
Україну розірвати,
Захистить її, синочки,
Це є ваша друга мати!

Щиро молимося до Бога,
Щоб життя вам уберіг
І легкою була дорога
Вам на батьківський поріг.

Боже, дай здоров'я, миру,
Матір Божа сохрани!
Поверни наших синочків,
Від війни нас збережи.

Ніна ВИРОВИЧ,
мати прикордонника
Волинська область, смт Шацьк

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

ПРИКОРДОННИК
УКРАЇНИ

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:

61023

Заступник
головного редактора
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Відповідальний секретар
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 41099
Наклад: 5050 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації — рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@pvu.gov.ua
kordo@ukr.net